

YHTEISTOIMINTASOPIMUS; Luonnos, 27.10.2025

Kaupunkiseutusuunnittelun järjestäminen Kotkan-Haminan seudulla 2026–2030

Sopimuskunnat

Haminan kaupunki
PL 70, 49401 HAMINA
0242496-6

Kotkan kaupunki
PL 205, 48100 KOTKA
0160225-7

Miehikkälän kunta
Keskustie 4 A, 49700 MIEHIKKÄLÄ
0162675-0

Pyhtään kunta
Motellikuja 4, 49220 SILTAKYLÄ
0162798-0

Virolahden kunta
PL 14, 49901 VIROLAHTI
0207033-6

1. Taustaa

Etelä-Kymenlaakson viisi kuntaa ovat tehneet yhteistyötä kaupunkiseutusuunnittelun edistämiseksi vuodesta 2009. Työtä on tehty yhteisessä kaupunkiseutusuunnittelutyöryhmässä (jatkossa KASSU), jonka toimintaan alusta alkaen ovat osallistuneet Kymenlaakson liitto ja seudun elinkeinoyhtiö Cursor Oy. Elinkeinoyhtiö on vastannut työn koordinaatiosta kuntien seutusuunnitteluun osoittaman määrärahan puitteissa.

Vuonna 2020 voimaan tullut sopimus seudullisesta yhteistyöstä ei pidä sisällään yllä kuvattua koordinaatiotyötä. Tämän vuoksi KASSU valmisti esityksen yhteistyön järjestämiseksi kuntalain 54 §:n tarkoittamalla vastuukuntamallilla, jossa Kotka toimii vastuukuntana ja kunnat varaavat yhteistyöhön yhteisesti sovittavan asukaskohtaisen määrärahan. Seutuneuvottelukunta hyväksyi esityksen ja sopimus tuli voimaan alkaen vuodesta 2022.

Vuosien 2022–2025 aikana KASSUn toimintaa on järjestetty vastuukuntamallilla ja KASSUn jäsenet ovat arvioineet yhteistoimintasopimuksen toimivaksi. Siten yhteistoimintasopimusta on päätetty jatkaa viiden vuoden sopimuksella vuosille 2026–2030.

2. Sopimuksen tarkoitus

Sopimuksen tarkoituksena on luoda pitkäaikainen järjestely, jossa vastuukunta suorittaa muiden sopimuskuntien toimeksiannosta seudulliseen maankäytön suunnitteluun liittyvät viranomaistehtävät, jotka on alla tarkemmin lueteltu.

2.1 Yhteistoimintatehtävät

- KASSUn toiminnan koordinaatio ja tarvittavan hallinnon järjestäminen
- seudun strategisen osayleiskaavan toteutumisen seuranta ja tulevien suunnittelutarpeiden ennakointi
- seudun Invest in-työn tukeminen ja liikennejärjestelmätyöhön osallistuminen
- maankäytön suunnittelun säätelyyn ja ohjaukseen liittyvä edunvalvonta, prosessien seuranta, lausuntojen valmistelu ja seudun näkemyksien viestintä

- valtakunnallisen MAL-verkoston tai vastaavan verkoston yhteyshenkilönä toimiminen ja verkoston toteuttamien hankkeiden seuranta sekä niissä tuotettavan osaamisen ja tiedon välittäminen seudun kuntien maankäytön suunnittelijoille
- KASSU:n omaan toimintaan liittyvät kehittämishankkeet
- strategisen osayleiskaavan kokonaispäivitys tarvittaessa
- tuki mahdollisille kuntakohtaisille päivitys- ja suunnitteluprosesseille

Toimintaan varattua rahoitusta voidaan käyttää edellä mainittujen tehtävien lisäksi mahdollisten hankkeiden omarahoitusosuuksiin, erilaisiin selvityksiin ja tutkimuksiin, tilaisuuksien järjestämiseen ja osittain kokouskustannuksiin sekä markkinointitoimenpiteisiin.

2.2 Yhteistoiminnan järjestämistapa

2.2.1 Vastuukuntamalli

Yhteistoiminta järjestetään kuntalain 54 §:n tarkoittamana viranomaistehtävän hoitamisena, jossa tässä sopimuksessa sovittua tehtävää hoitava viranhaltija toimii vastuukunnan organisaatiossa hoitaen tehtäväänsä virkavastuulla. Kaupunkiseutusunnittelun viranomaistehtävien vastuukuntana toimii Kotkan kaupunki.

Sopimuskunnat maksavat perusrahoituksena työlle sopimuksen alkaessa on 0,6 eur/asukas. Rahoitustaso ja -peruste säilytetään sopimuskauden ajan vuoden 2030 loppuun saakka 31.12.2024 tilanteen mukaisena, jotta toiminnan edellytykset säilyvät. Rahoitusperuste ja rahoituksen taso tarkistetaan vuodelle 2031 sopimuskuntien välisissä neuvotteluissa 2030 elokuun loppuun mennessä.

Vastuukunta laskuttaa sopimuskunnilta niiden sopimuksen mukaisen maksuosuuden kerralla vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. Maksuehdot ovat vastuukunnan tavanomaiset maksuehdot.

Sopimuskunnat voivat halutessaan toteuttaa yhdessä perustoimintaa laajempia tehtäviä, jolloin tehtäviin on järjestettävä erillusrahoitus. Laajemmista tehtävistä on sovittava etukäteen KASSUn ja vastuukunnan kaavoituspäällikön kanssa. Mikäli vuoden rahoitus on ylijäämäinen, siirretään ylijäämä seuraavaan mahdolliseen tilikauteen vastuukunnan talousarvion mukaisesti.

Yhteistoimintakumppaneina toimivat maakuntaliitto ja kehitysyhtiö Cursor voivat osallistua toimintaan omalla työpanoksellaan ja kustannuksellaan. Kumppaneilta ei edellytetä osallistumista KASSUn perusrahoitukseen, mutta niillä voi olla KASSUn erillusrahoitettavissa hankkeissa paitsi kumppanin, myös rahoittajan rooli.

2.2.2 Resurssit

Sopimuskunnat osallistuvat kaupunkiseutusunnitteluun omalla työpanoksellaan ja kustannuksellaan. Jokainen kunta osoittaa työhön vähintään yhden edustajan, joka osallistuu KASSUn kokouksiin ja vastaa kaupunkiseutusunnittelun tarvitseman dialogin ylläpitämisestä ja päätösten valmistelusta omassa kunnassaan. Yhdyshenkilöiden suositellaan tulevan kuntien maankäytön ja kaavoituksen toimialalta. Sopimuskunnat myötävaikuttavat seutusunnittelutyöhön toimittamalla KASSUn käyttöön tarvittavaa tietoa ja tietoaineistoja. Aineistojen eheys ja yhteensopivuus ovat kuntien omalla vastuulla.

KASSUn taloudelliset resurssit muodostuvat kuntien asukaskohtaisesta perusrahoitusosuudesta ja mahdollisesta hanke- tai muusta erillisrahoituksesta. Mikäli KASSU päättää käynnistää hankkeita, jotka tarvitsevat erillisrahoitusta, on tästä päätettävä rahoittajien kesken erikseen.

Vastuukunta järjestää KASSUn koordinaatiosta ja päivittäisestä työstä vastaavan yhdyskuntasuunnittelun koulutuksen saaneen suunnittelijan palkkauksen. Tehtävä sijoittuu Kotkan kaupungin yleiskaavoitukseen, jonne on perustettu kaavoittajan virka, jonka nimikkeestä päättää Kotkan kaupunki. Seutusuunnittelun osalta virkanimike on seutusuunnittelija. Työajan lähtökohtainen jakautuminen on 40 % KASSUn seutusuunnittelutehtäviin ja 60 % vastuukunnan yleiskaavoitustehtäviin. Ilman erillistä sopimista on mahdollista, että seutusuunnittelun tehtävien osuus työajasta voi nousta tehtävien niin vaatiessa 50 %:in, mikä vaikuttaa vastaavasti palkkakustannusten jakautumiseen. Tätä suurempi vaihtelu tai määräaikainen muutos tehtävissä edellyttää KASSUn ja vastuukunnan kaavoituspäällikön yhteistä sopimista asiasta.

Palkkaukseen liittyvien kustannusten lisäksi kuntien perusrahoitusosuudesta maksetaan 40 % osuus työpisteen ja -välineiden kustannuksesta sekä seutusuunnitteluun liittyvät matka- ja vastaavat työkulut sekä mahdolliset seutua koskevien tietoaineistojen erilliskulut kokonaan. Periaatteena on, että seutusuunnittelun kustannukset maksetaan seutusuunnittelun talousarviovarauksesta. Vastuukunnan omien tehtävien kustannuksista vastaa vastuukunta.

Seutusuunnittelun laskut hyväksytään Kotkan hallintosäännön ja kaupunkisuunnittelun toimintasäännön mukaisesti. Hankinnoissa noudatetaan Kotkan kaupungin hankintaohjetta. Työvälineet hankitaan niin ikään Kotkan kaupungin tavanomaisten käytänteiden mukaisesti, ja niihin liittyvät sopimukset tai omistus ovat Kotkan kaupungin.

2.2.3 Virkasuhde

Virkasuhteen järjestelyt ja työnjohto ovat vastuukunnan tehtävänä. Kaupunkiseutusuunnittelun tavoitteiden ja ajankohtaisten tehtävien määrittely tehdään yhteistyössä KASSUn kanssa.

3. Hallinto ja päätöksenteko

3.1 Hallinto

Vastuukunta järjestää kaupunkiseutusuunnittelulle talousseurannan, jota voidaan tarkastella erillisenä. KASSU seuraa talouttaan kokousten yhteydessä ja raportoi toiminnastaan ja taloudestaan kunnille niiden vuosi- ja osavuosikatsausten yhteydessä. Sopimuskunnilla on oikeus halutessaan tutustua kaupunkiseutusuunnittelun kirjanpitoon ja hallintoon.

Mahdollisten hankkeiden talousseurannan järjestämisestä päätetään hankekohtaisesti.

KASSU valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kahdeksi vuodeksi kerrallaan vuoden 2022 alusta lukien. KASSU kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa.

3.2 Päätöksenteko

KASSUn työskentelystä päättää työryhmä itse. Asiat, jotka KASSU on valmistellut ja jotka edellyttävät kuntien päätöksiä, viedään tarvittaessa kuhunkin sopimuskuntaan ratkaistavaksi.

Seutusunnittelijan virkasuhteeseen liittyvästä päätöksenteosta huolehtii Kotkan kaupunki.

KASSU päättää organisoitumisestaan, työnsä ohjelmoinnista ja järjestämisestä sekä resurssien käytöstä kuullen jäsenkuntia ja tarvittaessa seutuneuvottelukuntaa.

KASSU ei päättää kuntien toimivaltaan kuuluvista asioista eikä kuulu minkään kunnan organisaatioon.

4. Vahingonkorvausvelvollisuus

Sopimuskunnalla on oikeus saada korvaus kaikista niistä välittömistä vahingoista, kuluista ja kustannuksista, jotka ovat aiheutuneet em. sopimuskunnalle vastuukunnan viivästyksestä, virheestä, laiminlyönnistä tai muusta tämän sopimuksen mukaisen velvollisuuden täyttämättä jättämisestä, ellei viivästys, virhe tai laiminlyönti ole aiheutunut ko. sopimuskunnan tuottamuksesta tai ylivoimaisesta esteestä. Vastuukunnan vastuu on rajoitettu vahingon kärsineen sopimuskunnan yhteistoimintaan vuosittain antaman rahoituksen määrään, ellei tässä sopimuksessa ole muuta määrätty.

Välillisiä vahinkoja ei korvata. Vahingonkorvausvelvollisuuden rajoitukset eivät koske tapausta, jossa vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

Jos sopimuskunta veloitetaan tuomioistuimessa korvaamaan kolmannelle osapuolelle henkilö-, esine- tai muita vahinkoja, joiden syynä on vastuukunnan virheellinen toiminta tai laiminlyönti tämän sopimuksen tarkoittamassa suorituksessa tai muu vastuukunnan syyksi luettava seikka, on vastuukunta velvollinen suorittamaan ko. sopimuskunnalle hyvityksenä sopimuskunnan maksaman vahingonkorvauksen määrän viivästyskorkoineen.

5. Salassapito ja tietosuoj

Vastuukunta noudattaa julkisyhteisönä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) sekä muussa lainsäädännössä olevia salassapitoa ja julkisuutta koskevia säännöksiä.

Toiminnassa syntyneisiin asiakirjoihin, niiden tietoihin, säilytykseen, luovutukseen ja hävittämiseen sovelletaan Euroopan unionin yleistä tietosuojaa-asetusta (EU 679/2016) ja muita henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä ja lakeja.

Vastuukunta noudattaa voimassa olevan tietosuojalainsäädännön edellyttämiä menettelytapoja ja henkilötietojen käsittelyä ja suojaamista koskevia säännöksiä. Vastuukunta vastaa siitä, että tämän sopimuksen tarkoittamaa toimintaa suoritetaan kulloinkin voimassa olevan tietosuojalainsäädännön vaatimusten mukaisesti, ottaen erityisesti huomioon, mitä sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta on säädetty.

Kukin sopimuskunta on rekisterinpitäjä tässä sopimuksessa kuvatussa yhteistoiminnassa. Vastuukunta noudattaa henkilötietojen käsittelijänä tämän sopimuksen liitteenä olevia ehtoja henkilötietojen käsittelystä.

Vastuunrajoitus

Jos sopimuskunta on maksanut rekisteröidylle korvauksen tietosuojalainsäädännön rikkomisen johdosta aiheutuneesta vahingosta, on tällä sopimuskunnalla oikeus sovittujen vastuunrajoitusten rajoittamatta periä samaan tietojenkäsittelyyn osallistuneelta toiselta sopimuskunnalta tämän vahingonkorvausvastuuta vastaava osuus rekisteröidylle maksetusta korvauksesta. Sopimuskunnan vastuu rekisteröidylle aiheutuneesta vahingosta määräytyy EU:n yleisen tietosuojasetuksen 82 artiklan 4 kohdan tai muussa tietosuojalainsäädännössä olevan vastaavan määräyksen mukaan.

Vastuuvakuutus

Kotkan kaupungilla on voimassa oleva riittävä vastuuvakuutus toiminnasta ulkopuolisille mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta.

Kukin sopimuskunta vastaa itse omassa päätöksenteossään mahdollisesti aiheutuneista vahingoista ja niiden korvaamisesta.

6. Sopimuksen voimassaolo

Sopimuksen voimassaoloaika on 1.1.2025 - 31.12.2030.

KASSU järjestää toiminnastaan vuosittain arviointikeskustelun jäsenkuntien kanssa.

Sopimuskunnat voivat ennen sopimuksen voimassaolon päättymistä päättää uudesta määräajasta, joka seuraa välittömästi tämän sopimuksen määräajan päätyttyä tai jatkaa sopimuksen voimassaoloa toistaiseksi voimassaolevana.

Yhteistoimintasopimuksen irtisanomisaika on irtisanomisen jälkeinen kalenterivuosi.

7. Sopimuksen muuttaminen

Osapuolet voivat yhteisesti kirjallisesti sopia muuttaa tätä sopimusta sopimusaikana.

8. Sopimuksen päättäminen

Yhden sopimuskunnan irtautuminen sopimuksesta ei päättää sopimuksen voimassaoloa muiden sopimuskuntien osalta. Irtautuva sopimusosapuoli on velvollinen oman maksuosuutensa suorittamiseen irtisanomisajan ja mahdollisten keskeneräisten sopimusten päättymiseen saakka. Irtautuvalle osapuolelle ei makseta hyvitystä keskeneräisen työn, seutusuunnittelun työvälineiden jäännösarvon tai muiden seikkojen perusteella.

Sopimus voidaan päättää osapuolten yhteisellä päätöksellä. Tällöin jäljellä olevat varat, taloudelliset ja muut vastuut jaetaan sopimuksen päättämivuoden rahoituksen suhteessa osapuolten kesken.

9. Erimielisyyksien ratkaisu

Erimielisyyksien ratkaisemiseksi sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan toistensa kanssa. Mikäli erimielisyyksiä ei voida ratkaista neuvottelemalla, ne ratkaistaan Itä-Suomen hallinto-oikeudessa.

Allekirjoitukset